

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg. Genom de föreslagna ändringarna verkställs 1998 års rekommendation av kommissionen för skydd av Osternsömrådets marina miljö. Enligt rekommendationen skall hos fartyg som anlöper en hamn alltid uppbäras avgift för fartygsgenererat oljehaltigt avfall, oavsett om fartyget avlämnar avfall i hamnen eller inte.

I propositionen föreslås vidare att till lagen skall fogas bestämmelser om de statliga myndigheternas uppgifter i samband med

organisationen av bekämpningen av miljöskador till havs som orsakats av andra skadliga ämnen än olja. Samtidigt skall de ändringar som beror på omläggningen av miljöförvaltningen göras i lagen. Dessutom föreslås en ändring av bestämmelserna om fördelningen av befogenheter mellan myndigheterna så, att befogenhetsfördelningen mellan sjöfartsmyndigheterna och miljömyndigheterna och uppgifterna för handräckningsmyndigheter görs klarare.

Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2000.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Mottagning av fartygsavfall

Avsikten med lagen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg (300/1979), nedan *fartygsavfallslagen*, är att genom förbud mot utsläpp i vattnet av miljöskadliga ämnen från fartyg förhindra vattenförorening orsakad av fartygs sedvanliga drift. Lagen förbjuder utsläpp i vattnet av olja eller oljehaltiga blandningar samt av farliga flytande ämnen och toalettavfall på finskt vattenområde, och från finska fartyg också utanför finskt territorialvatten. Enligt lagen är det också förbjudet att släppa ut fast avfall från fartyg i vattnet på finskt vattenområde, och från finska fartyg också

utanför finskt territorialvatten. Närmare bestämmelser om och undantag från förbudet mot utsläpp ingår i förordningen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg, (635/1993), nedan *fartygsavfallsförordningen*. Fartygsavfallslagen tillämpas på avfall från fartyg till dess att avfallet lämnats till hamnarnas mottagningsanordningar. Efter det tillämpas bestämmelserna i avfallslagen (1072/1993).

Hamnarna åläggs i fartygsavfallslagen skyldigheten att se till att de har tillräckliga mottagningsanordningar för mottagning av oljehaltigt avfall och oljehaltiga blandningar, avfall och blandningar som innehåller farliga flytande ämnen samt toalettavfallsvatten och fast avfall. Mottagningen skall ordnas så att fartygen inte orsakas oskäliga dröjsmål. Enligt lagen utfärdar miljöministeriet närmare föreskrifter om de anordningar som är av-

sedda för mottagning av oljehaltigt avfall och oljehaltiga blandningar. Handels- och industriministeriet, som tidigare utfärdade dessa föreskrifter, har år 1981 meddelat hamnarna föreskrifter om beredskap att ta emot oljeavfall och oljehaltiga blandningar, toalettavfallsvatten och fast avfall, bl.a. om behållarnas volym (Dnr 56/570/77). I dessa föreskrifter förpliktas hamnmyndigheten att se till att mottagning av oljigt avfall beställs, samt att tillsammans med avfallshanteringsföretagen sköta betalningsrörelsen i anslutning till mottagningen av oljigt avfall från fartygens maskinrum.

En importör som transporterar farliga flytande ämnen samt en annan mottagare, en exportör eller en avsändare av sådana svarar för anskaffningen och användningen av anordningar avsedda för mottagning av avfall och blandningar som innehåller sådana ämnen samt för transporten och behandlingen av det avfall och de blandningar som ackumuleras.

Bestämmelserna i fartygsavfallslagen och fartygsavfallsförordningen bygger bl.a. på 1978 års protokoll (FördrS 51/1983) till 1973 års internationella konvention, dvs. MARPOL 73/78-konventionen samt på konventionen om skydd av Osternsöområdets marina miljö (FördrS 11-12/1980), som ersatts med 1992 konventionen (FördrS 2/2000) nedan *Helsingforskonventionen*.

Tillsynen över iakttagandet av fartygsavfallslagen och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den ankommer enligt lagen på vatten- och miljöstyrelsen och distriktsförvaltningen under den. Enligt den nuvarande organisationen sköts uppgifterna av Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna. Sjöfartsverket övervakar dock iakttagandet av lagens 3-5 och 9 § och bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem. Polisen, försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet, länsstyrelsen, tullverket, vägverket och havsforskningsinstitutet är skyldiga att inom sina verksamhetsområden delta i övervakningen och på begäran ge sjöfartsstyrelsen och de myndigheter som sköter oljebekämpning behövlig handräckning. Sjöfartsstyrelsen är på motsvarande sätt skyldig att ge handräckning till de myndigheter som sköter oljebekämpning.

Bekämpning av oljeskador

Fartygsavfallslagen innehåller, utöver de

miljöskyddskrav som skall ställas på fartyg och deras drift, också bestämmelser om bekämpning av oljeskador förorsakade av fartyg. I fråga om oljeskador på land ingår bestämmelserna i lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974). Förordningen om bekämpning av oljeskador (636/1993) har utfärdats med stöd av dessa lagar.

I lagarna om bekämpning av oljeskador ingår bestämmelser om myndigheternas uppgifter och om bekämpningsmyndigheternas befogenheter i bekämpningen av oljeskador. Kommunerna skall inom sina områden sköta bekämpningen av såväl oljeskador som uppkommer på land som oljeskador som orsakas av fartyg. I fråga om skador som är relativt stora och sträcker sig till flera kommuners områden samarbetar kommunerna sinsemellan, och de har rätt att få handräckning av de statliga myndigheterna. De statliga myndigheterna svarar för bekämpningen av oljeskador på öppna vattenområden och internationella havsområden. Förutom i bestämmelserna i lag och förordning definieras myndigheternas uppgifter och den praktiska uppläggningsåtgärderna i kommunernas planer för bekämpning av oljeskador och i de regionala samarbetsplaner för bekämpning av oljeskador förorsakade av fartyg som utarbetats under ledning av länsstyrelserna.

Enligt fartygsavfallslagen ankommer högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av fartygsoljeskador på miljöministeriet, och vatten- och miljöstyrelsen svarar för den allmänna uppläggnings och utvecklingen av bekämpningen av oljeskador. De myndigheter som bekämpar oljeskador är vatten- och miljöstyrelsen, den av vatten- och miljöstyrelsen tillsatte ledaren för bekämpningsarbetena, vatten- och miljödistriktet samt, i kommunen, den av kommunen utsedda myndigheten och ledaren för bekämpningsarbetena enligt planen för bekämpning av fartygsoljeskador.

Vatten- och miljöstyrelsen blev den 1 mars 1995 Finlands miljöcentral. Enligt 11 § 5 mom. lagen om miljöförvaltningen (55/1995) svarar Finlands miljöcentral i ärenden som hör till dess verksamhetsområde för de uppgifter som enligt vad som annars stadgats eller föreskrivits ankommit på vatten- och miljöstyrelsen, om inte något annat följer av lagen om miljöförvaltningen eller av någon annan lag. De regionala mil-

jöcentralerna svarar för de uppgifter som ankommit på vatten- och miljödistrikten.

1.2. Nuläge

Mottagning av avfall i hamnarna

Finland har i detta nu både kommunala och privata hamnar. En kommunal allmän hamn kan definieras som en hamn som förmedlar all slags trafik som lämpar sig för förhållandena i hamnen, utan att begränsa användningen av hamnen eller utbudet av hamntjänster annat än av orsaker som är nödvändiga med tanke på den allmänna ordningen och säkerheten. De kommunala allmänna hamnarnas befogenheter bygger på den kommunala självstyrelsen, och de fungerar i allmänhet som kommunala inrättningar och i vissa fall som kommunala affärsverk.

Industrihamnarna åter ägs av industrin och betjänar huvudsakligen sina ägare.

Hamnverket svarar för uppläggnings- och avfallshanteringen inom hamnområdet. Avfallshanteringen i hamnen täcker det fasta avfall som uppkommer i hamnens egen verksamhet och som är fartygsgenererat, dvs. huvudsakligen hushållsavfall och det avfall som uppstår när lasten stöds och skyddas. Hamnarna tar också emot fast problemavfall. Av fartygen uppstår en avfallshanteringsavgift. Avfallsavgiften uppstår inte av sådana fartyg i ordinarie trafik som sköter sin avfallshandling direkt med ett hamnextert avfallshandlingsföretag.

Hamnarnas avfallshandlingsavgift omfattar inte det fartygsgenererade slagvattnet och oljeslammet. Oljigt avfall uppstår i fartygens maskinrum huvudsakligen i form av bränsle-rester, den smörjolja som används och slagvatten. Anhopningen av slagvatten på fartyget beror på oljeavskiljningstekniken samt på maskineriets skick och ålder. Mängden bränsle-rester åter beror på den bränslekvalitet som används och på maskineffekten eller förbrukningen.

Ett privat avfallshandlingsföretag sköter vid behov mottagningen av oljigt avfall och använder då mobil utrustning, dvs. tanksläpvagnar. Fartyget meddelar antingen direkt eller genom klareraren till avfallsföretaget, om det vill avlämna oljigt avfall. I Finland debiteras mottagningstjänsterna i samband med oljigt avfall separat enligt kostnaderna för dessa tjänster. Prissättningen bygger på

avfallsmängden och den arbetstid som går åt till mottagningen av avfallet.

Bekämpning av oljeskador

Finlands miljöcentral utvecklar och upprätthåller beredskap för bekämpning av marina miljöskador orsakade av olja och andra skadliga ämnen. Statens marina myndigheter, dvs. marinen, sjöfartsverket och gränsbevakningsväsendet har sammanlagt 12 mångbruksfartyg som är utrustade för oljebekämpning och av vilka de nyaste också är utrustade med tanke på kemikalieolyckor. Dessa fartyg står till Finlands miljöcentralers förfogande vid bekämpning av oljeskador till havs. Finlands miljöcentral har också anskaffat annan bekämpningsutrustning och -materiel, och de regionala miljöcentralerna svarar för upprätthållandet av lagren med bekämpningsmateriel.

Lokalt svarar kommunerna för bekämpningen av oljeskador till havs. Kommunerna vid kusten har ansevärd mängd oljebekämpningsbåtar och annan bekämpningsmateriel. Kommunerna får ersättning för sina förvärv av utrustning från oljeskyddsfonden, som står utanför statsbudgeten.

1.3. Internationell reglering

Helsingforskonventionen

Kuststaterna i Östersjöområdet ingick år 1974 Helsingforskonventionen, som trädde i kraft år 1980. Syftet med Helsingforskonventionen är att förhindra att Östersjön förorenas. Konventionen innehåller bestämmelser bl.a. om förhindrande av förorening från fartyg (art. 7 och bilaga IV). Helsingforskonventionen har reviderats och en nya konvention undertecknades i Helsingfors den 9 april 1992. Då konventionen förnyades gjordes dock inga ändringar i bestämmelserna om förorening orsakad av fartyg, utan bilaga IV till 1992 års konvention motsvarar bilaga IV till 1974 års konvention. Helsingforskonventionen från år 1992 trädde i kraft den 17 januari 2000, då den ersatte 1974 års konvention.

Genom Helsingforskonventionen inrättades kommissionen för skydd av Östersjöområdets marina miljö, nedan *Helsingforskommissionen*, och den godkände vid sitt 19 årsmöte år 1998 ett antal rekommendationer

som syftar till att förhindra olagliga fartygsutsläpp i Östersjön. Rekommendationerna behandlar bl.a. inrättandet av ett enhetligt avgiftssystem för hamnarna (det s.k. no-special-fee-systemet), fartygens skyldighet att anmäla sig innan de kommer i hamn, utarbetandet av avfallshanteringsplaner för hamnarna samt den ändring av bilaga IV till Helsingforskonventionen enligt vilken det bl.a. blir obligatoriskt för fartygen att lämna sitt avfall innan de lämnar hamnen. Undantag från den obligatoriska avlämningen kan beviljas t.ex. passagerarfartyg på korta ruter.

I ingen specialavgift -systemet (no-special-fee-systemet) uppbärs alltid en avfallsavgift av fartygen oberoende av om de lämnar oljigt fartygsgenererat avfall i hamnen eller inte. Avgiften kan graderas enligt fartygets storlek och klass, men den får inte vara beroende av den mängd oljigt avfall som fartyget lämnat i hamnen. Enligt Helsingforskommissionens rekommendation skulle avgiftssystemet tas i bruk före den 1 januari 2000. Fartyg i regelbunden fart som har separata avtal med ett avfallshanteringsföretag behöver inte betala avfallsavgiften.

Internationella avtal som gäller bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor

Det finns internationella avtal som reglerar bekämpningen av oljeskador och kemikalieolyckor till havs och samarbetet kring bekämpningen. Finland är part i följande avtal som gäller bekämpningssamarbete:

1) avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om samarbete i fråga om bekämpning av förorening av havet genom olja eller andra skadliga ämnen, dvs. 1993 års Köpenhamnsavtal (FördrS 71-72/1998),

2) 1992 års Helsingforskonvention (FördrS 2/2000; särskilt bilaga VII om samarbete vid bekämpning av havsförorening),

3) överenskommelsen mellan Finland och Sovjetunionen om samarbete vid bekämpning av förorening av Östersjön som till följd av olycksfall förorsakats av olja och andra skadliga ämnen (FördrS 54/1990),

4) överenskommelsen mellan Finland och Estland om samarbete vid bekämpning till havs av skador genom förorening (FördrS 31/1995), och

5) 1990 års internationella konvention om beredskap för, insatser vid, och samarbete

vid förorening genom olja (FördrS 32/1995).

Köpenhamnsavtalet från år 1993 ersatte det tidigare Köpenhamnsavtalet från år 1971 mellan de nordiska länderna om samarbete vid bekämpning av oljeskador. Helsingforskonventionen från år 1992 ersatte den tidigare Helsingforskonventionen från år 1974. Års 1990 internationella konvention kompletteras som bäst med ett protokoll som täcker bekämpning av skador orsakade av andra skadliga ämnen än olja.

Den allmänna principen i dessa överenskommelser är att avtalsparterna förbinder sig att upprätthålla en tillräcklig bekämpningsberedskap och i mån av möjlighet på begäran ge andra avtalsparter handräckning i bekämpningen. Den gamla och nya Helsingforskonventionen, överenskommelsen mellan Finland och Sovjetunionen, överenskommelsen mellan Finland och Estland och Köpenhamnsavtalet täcker utöver bekämpningen av oljeskador också samarbete vid bekämpning till havs av skador orsakade av andra skadliga ämnen. Miljöministeriet svarar för utvecklingen av det internationella samarbetet och samordningen inom detta område. Finlands miljöcentral är det behöriga nationella organet som på finska statens vägnar har rätt att begära handräckning av andra avtalsparter vid bekämpning och att besluta om givande av handräckning till andra avtalsparter.

1.4. Bedömning av nuläget

I Östersjön har observerats talrika olagliga oljeutsläpp från fartyg. Inom Finlands bevakningsområde har det årliga antalet observerade oljeutsläpp mångdubblats jämfört med tidigare år.

Kostnaderna för mottagning av oljigt avfall har ansetts höga i Finland, och därför har det oljiga avfallet antingen lämnats i hamnar i andra länder, eller också har mottagningstjänster över huvud taget inte anlåtats. Också fartygets rederi och dess säkerhets- och miljövärdskultur påverkar fartygets verksamhet, tillsammans med utbildningen och attityderna hos fartygets befäl och manskap. Övervakningen av fartygens verksamhet har också visat sig problematisk. Det har visat sig svårt att ställa dem som gjort sig skyldiga till olagliga oljeutsläpp till svars för sina gärningar.

Speciallagstiftningen om bekämpning av oljeskador orsakade av fartyg och det samar-

bete för utveckling och upprätthållande av bekämpningsberedskap och bekämpning av olyckor som Finlands miljöcentral har med andra marina myndigheter och med kommunerna kan alltjämt anses vara fungerande och effektivt. Men lagstiftningen har saknat klara bestämmelser om de statliga myndigheternas uppgifter vid uppläggnings- och utförandet av bekämpning av kemikalieolyckor till havs.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

I propositionen med förslag till lag om ändring av fartygsavfallslagen föreslås att bestämmelserna skall ändras så, att Finland tar i bruk no-special-fee-systemet för mottagningen av fartygsgenererat oljehaltigt avfall.

Målet för de rekommendationer som Helsingforskommissionen har godkänt är att förebygga olagliga utsläpp av oljigt fartygsgenererat avfall i Östersjön. Genom att no-special-fee-systemet, som följer Helsingforskommissionens rekommendation, träder i kraft går man in för att främja mottagningen av oljigt fartygsavfall i hamnarna och därigenom minska de olagliga oljeutsläppen i Östersjön. Syftet är att minska nedsmutsningen av Östersjöns marina miljö. Det nya avgiftssystemet syftar till att göra olagliga utsläpp av oljigt avfall i havet olönsamma, eftersom fartyget måste betala en avfallsavgift, även om det inte avlämnar oljigt avfall i hamn. Avgiften skall alltid betalas, även om fartyget i ett enskilt fall har endast litet oljigt avfall ombord och därför inte behöver lämna det oljiga avfallet i hamnen. Endast fartyg i regelbunden fart befrias från systemet med ingen specialavgift, förutsatt att de har ett avtal om avfallshantering med en behörig företagare i avfallsbranschen.

I propositionen föreslås vidare att de ändringar som föranleds av ändringar i lagen om miljöförvaltningen förs in i fartygsavfallslagen. De uppgifter som tidigare hörde till vatten- och miljöstyrelsen skall huvudsakligen handhas av Finlands miljöcentral, och de uppgifter som tidigare hörde till vatten- och miljödistrikten av de regionala miljöcentralerna. Till miljöministeriet överförs vissa uppgifter i samband med normgivningen.

Det föreslås att till fartygsavfallslagen fo-

gas behövliga bestämmelser om bekämpningen av miljöskador orsakade av andra skadliga ämnen än olja, dvs. av kemikalieolyckor till havs. Ytterligare föreslås att bestämmelserna om myndigheternas befogenheter ändras så att fördelningen av befogenheter mellan sjöfartsmyndigheterna och miljömyndigheterna och uppgifterna för handräkningsmyndigheterna förtydligas.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

No-special-fee-systemet

Ibruktagningen av no-special-fee-systemet orsakar vissa kostnader för hamnarna i Finland. Det uppskattas att totalkostnaderna för systemet ligger på ca 20-24 milj. mk om året. Men hamnarna kan, i samband med att systemet tas i bruk, bestämma om en avgift som skall betalas antingen i samband med hamnavgiften eller separat, så att kostnaderna för mottagningen av oljigt avfall kan täckas. Avsikten med systemet är ju att alla fartyg som anlöper hamnen betalar denna avgift, oavsett om de lämnar oljehaltigt avfall i hamnen eller inte.

Storleken på avgiften beror inte på mängden oljigt avfall som avlämnas, men den kan graderas enligt fartygets storlek och typ. Fartyg kan dock befrias från denna avgift, om de t.ex. har ett separat avtal med ett behörigt företag i avfallsbranschen.

No-special-fee-systemet jämnar ut kostnaderna för mottagningen av fartygsgenererat oljehaltigt avfall mellan alla fartyg. Därför blir kostnaderna för mottagning av oljehaltigt avfall inte längre oskäligt höga för enskilda fartyg. Hamnarna orsakas inga tilläggskostnader för att systemet tas i bruk, eftersom de tilläggsavgifter som hamnarna orsakas kan inkluderas i den avgift som bärs upp.

En av miljöministeriet tillsatt arbetsgrupp utredde kostnadsverkningarna av ibruktagningen av no-special-fee-systemet enligt Helsingforskommissionens rekommendation (Mottagning av oljigt fartygsavfall i hamnarna, fartygsavfallsarbetsgruppens betänkande, Finlands miljöcentral 346). I arbetsgruppens betänkande ingår en uppskattning av kostnaderna. Ibruktagningen av systemet förutsätter inte anskaffning av fasta mottagningsanordningar, utan mottagningen av oljigt

avfall kan alltså skötas med mobil utrustning. Därför åsamkas hamnarna inte några separata investeringskostnader av att no-special-fee-systemet tas i bruk.

Vid bedömningen av kostnadsverkningarna har man nyttjat statistiska uppgifter från Sverige, eftersom no-special-fee-systemet där har varit i bruk sedan år 1980. I denna bedömning har man på basis av de svenska statistiska uppgifterna antagit att ca 14 procent av de fartyg som anlöper hamnen lämnar oljigt avfall i land. Den genomsnittliga mängden är 5,7 m³ per fartyg. Prover av de partier spillolja som levereras i land behöver inte analyseras, och det oljiga fartygsavfallet kan lämnas i land under hamnarnas regelbundna öppettider. Enligt bedömningen kan fartygen pumpa det oljiga avfallet i land under den tid som går åt till lasthanteringen. Ändringen i bilaga IV till Helsingforskonventionen ger fartygen möjlighet att låta bli att avlämna små avfallsmängder i land. I bedömningen har man också antagit att det oljiga avfallet kan levereras för slutbehandling med nuvarande utrustning och att debiteringen för mottagningen och transporten av spilloljan följer den nuvarande prisnivån.

På de grunder som anføres ovan har de genomsnittliga kostnaderna per fartyg för mottagning av oljigt avfall från fartygets ordinarie drift beräknats som följer:

Avfallsföretaget 5,7 m³ x 650 mk
3 705 mk
Pumpning 2—4 h x 390 mk/h
780 —1560 mk
Upprätthållandet av systemet
personalkostnader och andra utgifter
300— 500 mk
Sammanlagt per fartygsbesök
4785 —5765 mk

Utgångspunkten för denna bedömning är att Finlands hamnar årligen besöks av ca 30 000 fartyg, av vilka ca 14 procent avlämnar oljigt avfall i land. Då skulle 4 200 fartyg årligen avlämna oljigt avfall i hamnarna. Även om antalet fartyg som lämnar oljigt avfall i hamn ökar på grund av den obligatoriska avlämningen av fartygsavfall, kommer den genomsnittliga mängd spillolja som per gång avlämnas i hamnarnas mottagningsanordningar antagligen att vara mindre än vad som ovan anføres. Detta beror på att många fartyg kommer hit från andra Östersjöhamnar, där obligatorisk avfallsavlämning

och no-special-fee-systemet enligt Helsingforskonventionen är i kraft.

I Finland räknar man med att ungefär hälften av de fartyg som anlöper hamnarna har ett separat avtal med ett avfallsföretag, vilket innebär att de befrias från avgiften. Detta innebär att no-special-fee-systemet skulle omfatta ca 15 000 fartyg. Den genomsnittliga storleksordningen på kostnaderna för mottagning av oljigt fartygsgenererat avfall kan beräknas bli ca 1300—1600 mk per fartygsbesök.

Den anförda kostnadskalkylen kan jämföras med de nuvarande hamnavgifterna, som i genomsnitt uppgår till 5170 mk per fartygsbesök (här ingår avfallshanteringsavgiften och fartygsavgiften; källan är Hamnförbundets statistik för år 1997). Sjöfartens avgifter uppgår nuförtiden till ca 1,043 mrd. mk om året. Den kostnadskalkyl som Finlands Hamnförbund har lagt fram över ibruktagningen av no-special-fee-systemet är mycket högre.

Bekämpningen av fartygskemikalieolyckor

Förslagen till bestämmelser om bekämpningen av fartygskemikalieolyckor grundar sig på utnyttjande av nuvarande myndighetsorganisationer och myndighetsresurser. Finlands miljöcentral har redan nu med anslag som beviljats i statsbudgeten anskaffat utrustning för bekämpning av fartygskemikalieolyckor, och kemiska risksituationer har beaktats när de nyaste utsjöbevakningsfartygen anskaffats. Att bekämpningsansvaret när det gäller fartygskemikalieolyckor förtydligas i lagstiftningen bedöms inte leda till ökade utgifter med beaktande av den nuvarande situationen.

I Finland har det inte inträffat en enda betydande fartygskemikalieolycka. Därmed är det relativt osannolikt att myndigheterna skulle åsamkas kostnader för bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Dessutom bör det beaktas att rederierna primärt skall ansvara för ersättningen för de kostnader som myndigheterna har för bekämpningsarbetet.

3.2. Verknningar i fråga om organisation och personal

Personalen i hamnarna bör delta i arrangerandet av mottagningen av oljigt avfall från sådana fartyg som inte har ett separat avtal med ett behörigt företag i avfallsbranschen

eller med en hamn på fartygets rutt. Detta kommer att öka arbetsmängden för hamnpersonalen i de hamnar där uppläggnings- och mottagningen av oljigt avfall från fartyg huvudsakligen har skötts mellan fartygsklareraren och avfallsföretaget.

Enligt propositionen skall samma statliga myndigheter som svarar för bekämpningen av fartygsoljeskador svara för uppgifterna i samband med bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Det bör anses vara ett ändamålsenligt system, eftersom dessa myndigheter redan nu har en grundläggande beredskap att agera i olycksituationer av alla slag på havsområdena. Kommunernas uppgifter ökar inte på grund av de nya bestämmelserna om bekämpningen av fartygsgenererade kemikalieolyckor.

3.3. Miljökonsekvenser

I Östersjön har ett stort antal olagliga oljeutsläpp konstaterats under årens lopp. Inom Finlands övervakningsområde observerades 42 utsläpp år 1996, följande år 104 utsläpp och därpå följande år 52 utsläpp. År 1999 har inalles 112 utsläpp observerats. De olagliga utsläppen av oljigt avfall belastar den marina miljön och utgör ett miljöproblem. De oljemängder som kommit i havet är tillräckligt stora för att ha skadliga verkningar på havsnaturen, i synnerhet i det känsliga skärgårdsområdet.

De bestämmelser om ibruktagningen av no-special-fee-systemet som föreslås bli intagna i fartygsavfallslagen syftar till att oljehaltigt fartygsgenererat avfall skall levereras till mottagningsanordningar i hamnarna. Till sammans med den obligatoriska avlämningen av fartygsavfall emotses no-special-fee-systemet avsevärt minska antalet sådana fartyg som olagligt släpper ut oljehaltigt avfall i havet. Förslaget syftar till att förebygga föreningen av Östersjöområdets marina miljö och att skydda havsnaturen.

Det föreslagna förtydligandet av ansvaret för bekämpningen av kemikalieolyckor till havs och den föreslagna uppdateringen av de regionala samarbetsplanerna så att de också täcker systemet för bekämpning av kemikalieolyckor effektivt beredskapen för dessa ur miljösynvinkel eventuellt förödande olyckor. Att ansvarsförhållandena är klara garanterar snabba bekämpningsåtgärder, varvid miljöskadorna antingen helt kan förhin-

dras eller åtminstone begränsas till omfattningen.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningskedan och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet i samråd med trafikministeriet och sjöfartsverket.

Förslaget om ibruktagning av no-special-fee-systemet bygger på det arbete som gjorts i en arbetsgrupp som miljöministeriet tillsatte den 17 augusti 1998. Arbetsgruppen undersökte vilka åtgärder ibruktagningen av systemet kräver och vilka ändringar i lagstiftningen detta förutsätter. I arbetsgruppen behandlades också ändringen av Helsingforskonventionen i fråga om obligatorisk avfallsavlämning, Helsingforskommissionens rekommendation om fartygens anmälningskyldighet och rekommendationen om hamnarnas planer för avfallshantering. Miljöministeriet, trafikministeriet, inrikesministeriet, Ålands landskapsstyrelse, sjöfartsverket, Finlands miljöcentral, Finlands Hamnförbund, Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening, Utrikesfartens småtonnageförening samt Olje- och Gasbranschens Centralförbund var företrädare i arbetsgruppen. Den överlämnade sitt betänkande till miljöministeriet den 7 oktober 1999. I betänkandet ingår en reservation och ett uttalande.

Statens miljöförvaltning omorganiserades genom en ändring av lagen om miljöförvaltningen som trädde i kraft den 1 mars 1995. I beredningen av denna lagstiftningsreform hade man kommit fram till att Finlands miljöcentral, med undantag av vissa administrativa uppgifter, skulle svara för de uppgifter i samband med uppläggnings- och utvecklingen av bekämpningen av oljeskador som tidigare låg på vatten- och miljöstyrelsens ansvar. I regeringens proposition som gällde en reform av miljöförvaltningen (RP 241/1994 rd) togs dock inte ställning till arrangemangen kring bekämpningen av oljeskador, eftersom en överföring av bekämpningen av miljöskador till inrikesministeriets förvaltningsområde samtidigt var aktuell.

Förslaget om en överföring av uppgifterna i samband med oljebekämpningen till inrikesministeriets förvaltningsområde ingick i

budgetpropositionen 1995, och regeringen avlät till riksdagen en därmed sammanhängande proposition med förslag till ändring av lagstiftningen kring bekämpning av oljeskador (RP 334/1994 rd). Riksdagen förkastade dock förslaget. I sitt svar förutsatte riksdagen att regeringen skulle utreda om det var ändamålsenligt att sammanföra regelverket kring bekämpning av kemikalieskador och oljeskador samt ersättningsfonden.

I fråga om bekämpningen av miljöskador till havs har propositionen beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Ministeriet har till dessa delar diskuterat propositionen med trafikministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, Finlands miljöcentral och Finlands kommunförbund. De föreslagna ändringarna ingår också i ett mer omfattande förslag till ändring av fartygsavfallslagen, om vilket trafikministeriet bad om utlåtanden inte bara av de ovan nämnda utan också av finansministeriet och av oljeskyddsfondens direktion. De anmärkningar som gjorts i utlåtandena har i huvudsak beaktats.

4.2. Utlåtanden

Utlåtanden till utkastet till proposition har begärts av finansministeriet, inrikesministeriet, Ålands landskapsstyrelse, Finlands miljöcentral, Finlands Hamnförbund, Finlands Kommunförbund, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening, Utrikesfartens småtonnageförening och Olje- och Gasbranschens Centralförbund.

En klar majoritet av dem som gav sitt utlåtande förhöll sig positivt till lagförslaget. I många utlåtanden framfördes dock anmärkningar mot detaljerna i förslaget. Bl.a. när det gäller att bevilja fartygen befrielse från avgiften efterlystes en striktare ordalydelse. Ett sammandrag av utlåtandena har gjorts vid miljöministeriet.

Utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i den fortsatta beredningen av propositionen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Regeringens proposition (15/1998 rd) om

ändring av fartygsavfallslagen innehöll förslag om att bestämmelserna i Helsingforskommissionens rekommendationer om obligatorisk avlämning av avfall i hamn samt om anmälan om fartygsavfall skulle verkställas. Riksdagen godkände lagförslaget i oförändrad form, och republikens president stadfäste lagen den 24 juni 1999. Lagen träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Europeiska kommissionen har i juli 1998 lagt fram ett förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om mottagningsanordningar i hamnarna för fartygsgenererat avfall och lastrester, det så kallade fartygsavfallsdirektivet (KOM/98/0452 slutlig - SYN 98/0294). I direktivförslaget och de rekommendationer som Helsingforskommissionen godkände i mars 1998 behandlas till väsentliga delar samma frågor. I direktivförslaget ingår bl.a. bestämmelser om avgiftssystemet och om hamnarnas avfallshanteringsplaner. Att Helsingforskommissionens rekommendationer sätts i verket strider inte mot förslaget till fartygsavfallsdirektiv, eftersom direktivförslaget inte begränsar det system som tas i bruk i Ostersjö området. Helsingforskommissionens rekommendationer är delvis striktare än det föreslagna direktivet. Rådet godkände en gemensam ståndpunkt om direktivet den 8 november 1999 (dokumenthänvisning 11195/1/99 MAR 91 ENV 97 CODEC 503). Direktivet är som bäst under andra behandling i Europaparlamentet. Direktivförslaget har tillställts riksdagen för kännedom (U 91/1998).

Den nya lagen om räddningsväsendet (561/1999) trädde i kraft den 1 september 1999. Enligt 1 § som gäller lagens tillämpningsområde tillämpas lagen inte bl.a. på verksamhet som avses i fartygsavfallslagen.

Regeringen har den 23 december 1999 avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 kap. sjölagen (RP 190/1999 rd). Enligt propositionen skall redarnas ansvarsgränser höjas så att de motsvarar de nya ansvarsgränser som är högre än de nuvarande och som överenskommit i det ändringsprotokoll till konventionen om begränsning av sjörättsligt skadeståndsansvar som antogs 1996.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

6 § I denna paragraf görs en ändring som beror på ändringen av lagen om miljöförvaltningen, dvs. vatten- och miljöstyrelsen ersätts med Finlands miljöcentral.

12 § I Paragrafens 1-3 mom. föreslås bli ändrade på grund av ändringen av lagen om miljöförvaltningen. Bekämpningen av miljöskador hör enligt 26 § reglementet för statsrådet till miljöministeriets verksamhetsområde. Finlands miljöcentral skall enligt förslaget svara för den allmänna organisationen och utvecklingen av bekämpningen av fartygsoljeskador och vid behov tillsätta en ledare för bekämpningsarbetet. De regionala miljöcentralerna handhar främst uppgifter i samband med styrningen av oljebekämpningsverksamheten i kommunerna.

I förfarandet för godkännande av kommunernas planer för bekämpning av oljeskador förs samtidigt in de ändringar som beror på kommunallagen (365/1995). I lagen stadgas inte längre om vilket kommunalt organ som godkänner planen. Eftersom kommunen i regel får full ersättning för anskaffnings- och driftsutgifter i enlighet med den fastställda planen för bekämpning av oljeskador, bibehålls det förfarande enligt vilket planen underställs en statlig myndighet, den regionala miljöcentralen.

Eftersom Finlands miljöcentral inte längre har uppgifter som gäller styrning av den övriga miljöförvaltningen, föreslås att behandlingen av kommunernas planer för bekämpning av oljeskador som innehåller rätt stora anskaffningar skall upphöra. En tillräcklig styrning på riksplanet kan genomföras med andra medel, och avsikten är i alla fall att bibehålla den i paragrafens 5 mom. ingående skyldigheten att införskaffa ett förhandsgodkännande av direktionen för oljeskyddsfonden i fråga om större anskaffningar.

13 § Avsikten är att i paragrafen görs de ändringar som föranleds av ändringen av lagen om miljöförvaltningen.

14 § Enligt förslaget skall miljöministeriet utfärda bestämmelser om bekämpningsberedskapen i oljehamnar och andra anläggningar som hanterar olja.

15 § Avsikten är att i paragrafen görs de

ändringar som föranleds av ändringen av lagen om miljöförvaltningen.

Dessutom föreslås att paragrafen ändras på grund av ändringarna i de statliga myndigheternas bokföringspraxis. Materialbokföringen i anslutning till balansräkningen underlättas om handräckningsmyndigheten till sin balansräkning kan foga bekämpningsredskap som ursprungligen överlåtits till dess disposition och i dess besittning. Förändringen i äganderätten orsakar inte ändringar i fördelningen av kostnaderna för underhåll av och service på bekämpningsredskapen och bekämpnings mellan Finlands miljöcentral och handräckningsmyndigheten.

16 § Genom det 2 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen tas no-special-fee-systemet bruk i alla hamnar i Finland vid mottagning av fartygsgenererat oljigt avfall. I systemet uppbärs alltid en avgift av fartygen, oavsett om de lämnar avfall i hamnen eller inte. Avgiften kan ingå i hamnavgiften eller på annat sätt bäras upp hos fartyget, men avfallsavgiftens andel skall meddelas. Avgiftsbeloppet kan bero på fartygets storlek, men inte på den mängd avfall som fartyget lämnar i hamnen.

Nedsättning på avgiften kan beviljas, om fartyget har använt sådana anordningar eller metoder eller sådant bränsle av god kvalitet som gjort att mängden oljigt avfall som fartyget avlämnar i land märkbart har kunnat minskas. Det kan t.ex. vara fråga om anordningar avsedda för nedbrytning av oljigt avfall eller för förbränning av sådant. De metoder som används för att minska mängden oljehaltigt avfall kan vara åtgärder i anslutning till fartygets drift och underhåll, såsom att den använda smörjoljan lagras i en separat behållare för återvinning i land. Fartyget skall kunna visa för hamnen vilka metoder det har använt för att minska uppkomsten av oljehaltigt fartygsgenererat avfall för att få nedsättning i avgiften. Det är hamnen som beslutar om avgiftsbeloppet. Genom gradering och nedsättning av avgiften kan hamnarna sporra fartyg att vidta åtgärder som främjar miljövården.

Enligt det nya 3 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen skall fartyg som sjöfartsverket med stöd av 27 a § har befriat från förpliktelsen att avlämna avfall, alltså

sådana fartyg i regelbunden fart som har ett avtal med ett behörigt företag i avfallsbranschen om behandling av avfallet, vara befriade från avgiften. Om ett fartyg som med stöd av 27 a § denna lag i alla fall vill avlämna sitt oljiga avfall till någon annan än till det avfallshanteringsföretag som det ingått avtal med, skall fartyget betala för mottagningen enligt den avlämnade oljemängden.

Enligt det 3 mom. som föreslås bli ändrat och bli 5 mom. skall miljöministeriet kunna utfärda närmare bestämmelser om de anordningar som avses i 1 och 4 mom.

17 § Avsikten är att i paragrafen görs de ändringar som föranleds av ändringen av lagen om miljöförvaltningen.

19 § Paragrafen motsvarar gällande paragraf. Vatten- och miljöstyrelsen har dock i 1 och 2 mom. ersatts med Finlands miljöcentral och i 3 mom. har vatten- och miljödistrikten ersatts med den regionala miljöcentralen. Omnämmandet om branchefens ställföreträdare har med anledning av 12 § i den nya lagen om räddningsväsendet slopats ur 1 mom. såsom onödigt. I 3 mom. slopas hänvisningen till att den regionala miljöcentralen enbart tar del i rengöringen av stränder, vilket begränsar dess uppgifter.

27 b § Till lagen fogas bestämmelser om anordnandet av bekämpningen av skador som orsakas av andra miljöskadliga ämnen än olja, dvs. om bekämpningen av kemikalieolyckor till havs. De nya bestämmelserna gäller enbart bekämpning av kemikalieolyckor till havs, men inte i Saimens djupfarled eller annanastans i insjövattnen.

I paragrafen skall ingå bestämmelser om de statliga myndigheternas särskilda uppgifter i bekämpningen av kemikalieolyckor till havs, likaså om förpliktelsen till beredskap för bekämpning av olyckor i kemikaliehamnar och kemiska fabriker och kemikalielager vid kusten. För bekämpningen av sådana miljöskador till havs som orsakas av andra farliga ämnen än olja, svarar enligt förslaget samma statliga myndigheter som de som har ansvaret för bekämpningen av oljeskador. De nya förpliktelserna gäller framför allt uppgifter som sköts av Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna samt av de i lagens 31 § avsedda handräckningsmyndigheterna. I bekämpningen av andra miljöskador till havs tillämpas lagens 12 § 1 mom., 13 § 1-3 punkten samt 15, 19 och 19 a §.

Kommunernas skyldigheter bygger på la-

gen om räddningsväsendet. Kommunen är i alla fall skyldig att ge Finlands miljöcentral handräckning utanför sitt område. Den föreslagna ändringen är inte avsedd att ge kommunerna ytterligare uppgifter.

På kostnaderna för bekämpningen av fartygskemikalieolyckor skall tillämpas lagens 7 § samt III avdelningen i sjölagen (674/1994), särskilt 7, 9 och 12 kap. i den. Agaren till fartyget, dvs. redaren, svarar således primärt också för ersättandet av de kostnader som myndigheterna orsakats av bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Redarens ansvarsgränser skall inom kort höjas i enlighet med det ändringsprotokoll gällande begränsning av sjörättsligt ansvar som antagits år 1996. För ersättande av skador i anslutning till sjötransport av farliga och skadliga ämnen har år 1996 antagits en egen internationell konvention (International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea), men den har ännu inte trätt i kraft.

För sekundärt ersättande av fartygskemikalieolyckor har finns det inte något specialarrangemang i stil med oljeskyddsfonden. Därför föreslås det att de kostnader för kommuner och övriga som deltagit i bekämpningsarbetena vid behov skall kunna ersättas av statens medel. De ersättningar som staten betalat kan den dock återkräva hos den redare som är ansvarig för skadan.

30 och 31 § I gällande lag föreskrivs det om övervakningen av att fartygsavfallslagen iakttas, men myndigheternas övervakningsuppgifter och uppgiftsfördelning blir oklar i synnerhet i fråga om miljöförvaltningen. Övervakningen behandlas också i lagens 4, 5, 5a, 5b och 12 §. I gällande 31 § 1 mom. föreskrivs om handräckning både vid övervakning och vid bekämpning av oljeskador, och dessutom föreskrivs i paragrafens 2 mom. om regionala samarbetsplaner i fall av fartygsoljeskador.

Avsikten är att bestämmelser om övervakningen inklusive handräckning skall ingå i 30 §. Samtidigt är avsikten att precisera uppgifterna och arbetsfördelningen i fråga om övervakningen mellan sjöfartsverket, Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna.

I lagens 31 § skall det föreskrivas om handräckning till olje- och kemikaliebekämpningsmyndigheterna samt om utarbetandet av regionala samarbetsplaner.

På grund av länsstyrelseformen bör betäm- melsen om utarbetandet av regionala sam- arbetsplaner för fartygsoljebekämpning änd- ras. Avsikten är att dessa planer inte skall följa den tidigare länsindelningen utan i stäl- let gränsindelningen mellan havs- och vatte- nområden - Finska viken, Skärgårdshavet, Bottniska viken och området för Saimens djupfarled. Ansvar för utarbetandet av pla- nerna överförs till de regionala miljöcentra- ler som miljöministeriet utser för denna upp- gift. Dessutom skall de regionala samarbets- planerna utvidgas så att de utöver bekämp- ningen av oljeskador också täcker samarbet- et i bekämpningen av fartygskemikalieo- lyckor.

33 § Det föreslås att det i paragrafen skall göras de ändringar som föranleds av änd- ringen av lagen om miljöförvaltningen.

2. Närmare bestämmelser

I förordningen om bekämpning av oljeska- dor görs de ändringar och tillägg som de lagändringar som föreslås i denna proposi- tion kräver.

Med stöd av 31 § 2 mom. fartygsavfalls- lagen utfärdar miljöministeriet ett beslut om de regionala samarbetsplanerna, enligt vilket de områden som planerna täcker är Finska viken, Skärgårdshavet, Bottniska viken och området för Saimens djupfarled.

En statsrådsförordning om hamnarna kan ges med stöd av den nya miljöskyddslagen (86/2000) och av avfallslagen. I förordningen kan föreskrivas om de centrala kraven på innehållet i en avfallshanterings-

plan. Planen skall innehålla uppgifter bland annat om de ansvariga, debiteringssystemet, avfallsbokföringen, avfallsinsamlingsappa- raten och dess placering, förbehandlingen och behandlingen av avfallet samt slutdepo- neringen. Dessutom skall fartygen informe- ras om avfallsarrangemangen. Avsikten är att avfallshanteringsplanerna för hamnar som är skyldiga att ha ett miljötillstånd skall godkännas som en del av tillståndet. I fråga om andra hamnar kan avfallshanteringspla- ner utgöra en förutsättning för anmälan till dataregistret för miljöskydd. I miljöskydds- förordningen (169/2000) föreskrivs om tillstånd- och anmälningsarrangemang som gäller övervakningen av om avfallshante- ringsplanen kan godkännas.

3. Ikraftträdande

De regionala samarbetsplaner som avses i 31 § 2 mom. fartygavfallslagen skall före den 1 juli 2002 bearbetas och utvidgas så att de också täcker bekämpningen av fartygske- mikalieolyckor.

No-special-fee-systemet skall enligt Hel- singforskommissionens rekommendation träda i kraft den 1 januari 2000. Eftersom ikraftträdandet av rekommendationen om obligatorisk avfallsavlämning har flyttats fram till den 1 juli 2000, flyttas ikraftträdan- det av no-special-fee-systemet till samma tidpunkt. Därför föreslås det att lagen skall träda i kraft den 1 juli 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan före- läggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg (300/1979) 6 §, 12 § 1-3 mom., 13 § 1 och 3 punkten, 14 § 2 mom., 15 §, 16 § 3 mom., 17 §, 19 § 1-3 mom., 30, 31 och 33 §, av dessa lagrum 6, 13-15 och 17 §, 19 § 1 mom. samt 30 § sådana de lyder i lag 204/1987, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 739/1985, 204/1987 och 1288/1989 samt 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 739/1985 och 204/1987, samt

fogas till 16 § nya 2 och 3 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 4 mom., nuvarande 3 mom. blir 5 mom. och nuvarande 4 mom. blir 6 mom., samt till lagen en ny 27 b § som följer:

6 §

Om ett fartyg på finskt vattenområde sjunker, stöter på grund, springer läck, får maskinfel eller annars råkar i en situation med risk för vattens förorening, kan Finlands miljöcentral beträffande fartyget eller dess last förordna om vidtagande av sådana räddnings- eller andra åtgärder som den anser nödvändiga för förhindrande eller begränsning av föroreningen. Innan åtgärder vidtas skall Finlands miljöcentral underhandla med sjöfartsverket, fartygets ägare, det bärgningsbolag som mottagit bärgningsuppdrag och representanter för försäkringsgivarna, om det kan ske utan menligt dröjsmål.

Finlands miljöcentral kan med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 1 mom. förordna om vidtagande av åtgärder som avses i gällande internationella avtal, som ingåtts av Finland, för förhindrande eller begränsning av vattens förorening även utanför finskt vattenområde.

12 §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av oljeskador, försakade av fartyg (*fartygsoljeskador*) ankommer på miljöministeriet. Finlands miljöcentral skall allmänt organisera och utveckla bekämpningen av oljeskador. Den regionala miljöcentralen styr och övervakar organisere-

randet av den bekämpning av fartygsoljeskador som enligt utfärdade bestämmelser ankommer på kommunen samt på ägarna av en hamn, en industri- eller lagerinrättning eller ett varv. Den regionala miljöcentralen deltar vid behov i bekämpningen.

Kommunen skall inom sitt område sörja för bekämpningen av fartygsoljeskador så som föreskrivs i denna lag. Kommunen skall för detta ändamål ha en plan för bekämpning av fartygsoljeskador, om detta inte med hänsyn till de lokala förhållandena är uppenbart onödigt, samt en därtill utsedd myndighet som inom kommunens område svarar för organiseringen och ledningen av bekämpningen. Kommunen kan komma överens om bekämpningen av fartygsoljeskador i samarbete med en annan kommun eller ägaren av en hamn, en inrättning eller ett varv, som avses i 14 §.

Kommunens plan för bekämpning av fartygsoljeskador skall underställas den regionala miljöcentralen.

13 §

De myndigheter för oljeskadebekämpning som avses i denna lag är

1) Finlands miljöcentral,

3) den regionala miljöcentralen, samt

14 §

Närmare bestämmelser om anordningar och förnödenheter som nämns i 1 mom. samt om deras mängder utfärdas av miljöministeriet, med beaktande av trafiken i hamnen och särskilt antalet tankfartyg som anlöper hamnen och övriga omständigheter som inverkar på risken för oljeskada, respektive hamns, inrättnings eller varvs ekonomiska bärkraft samt de behov som följer av bekämpningen av oljeskador som uppkommer på land.

15 §

Anses det behövt att förlägga bekämpningsredskap eller bekämpningsförnödenheter på ställen som nämns i 14 § i större mängd än vad som ägaren av en hamn, en inrättning eller ett varv skäligen kan åläggas anskaffa eller att förlägga sådana på andra än dylika ställen, ombesörjs anskaffningarna av Finlands miljöcentral på statens vägnar. Kostnaderna för anskaffningarna kan ersättas ur oljeskyddsfonden på det sätt som anges i lagen om oljeskyddsfonden.

Bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter som anskaffats kan av Finlands miljöcentral överlåtas i den regionala miljöcentralens, sjöfartsverkets, försvarsmaktens, gränsbevakningsväsendets eller någon annan statlig myndighets ägo eller besittning, eller i en kommuns eller en i 14 § avsedd hamn-, inrättnings- eller varvsägares besittning. Mottagaren är skyldig att sörja för förvaringen och underhållet av redskapen och förnödenheterna samt för att dessa vid behov utan dröjsmål skall kunna användas för bekämpning av oljeskador.

16 §

Kostnaderna för mottagningen av fartygs-genererat oljehaltigt avfall bärs upp hos samtliga fartyg som anlöper hamnen. Avgiften kan ingå i den hamnavgift som bärs upp hos fartygen. Den andel av avgiften som bärs upp för mottagningen av fartygs-genererat avfall och som ingår i hamnavgiften skall anges. Avgiften kan graderas beroende på fartygstyp och fartygets storleksklass, men storleken får inte vara beroende av hur mycket avfall fartyget avlämnar i hamnen. Nedsättning på avgiften kan beviljas, om fartyget använder anordningar eller metoder

eller sådant högklassigt bränsle som gör att den mängd oljehaltigt avfall som fartyget avlämnar i hamnen är mindre än vanligt.

Avgift för mottagningen av fartygs-genererat oljehaltigt avfall bärs dock inte upp hos sådana fartyg som sjöfartsverket med stöd av 27 a § 3 mom. har befriat från förpliktelsen att avlämna fartygsavfall.

Miljöministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om de anordningar som avses i 1 och 4 mom.

17 §

Den regionala miljöcentralen kan utfärda bestämmelser om skyldighet för ägare av ovan i 14 § nämnda hamnar, inrättningar eller varv att beträffande tankfartyg vidta förebyggande åtgärder för förhindrande av oljeskador, såsom utläggning av länsor och ordnande av vakthållning.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd, skall Finlands miljöcentral förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan Finlands miljöcentral i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena bestämma annat.

I de fall som nämns i 1 mom. ställer Finlands miljöcentral behövlig personal samt behövliga redskap och förnödenheter till förfogande för ledaren för bekämpningsarbetena. I dessa fall är kommunen och den i 14 § nämnda ägaren av en hamn, en inrättning eller ett varv skyldig att också utanför sitt område på förordnande av ledaren för bekämpningsarbetena ställa sina bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter samt den personal som behövs för att använda dem till förfogande för nämnda ledare.

Den regionala miljöcentralen deltar vid

behov i bekämpningen av en oljeskada som avses i 1 mom.

27 b §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av miljöskador, förorsakade av fartyg inom Finlands territorialvatten på grund av andra farliga ämnen än olja (*fartygskemikalieolyckor*) ankommer på miljöministeriet. Finlands miljöcentral skall allmänt organisera och utveckla bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Den regionala miljöcentralen deltar vid behov i organiserandet av bekämpningen och i bekämpningsarbetet.

Kommunen är skyldig att på begäran ge behövlig handräckning till den myndighet som bekämpar fartygskemikalieolyckor. Om bekämpningen av skadan kräver det, skall den kommunala myndigheten utan dröjsmål vidta de åtgärder som bekämpningsberedskapen kräver redan innan begäran om handräckning har framställts.

Vad som i 13, 18, 19 och 19 a § föreskrivs om bekämpningen av fartygsoljeskador gäller i tillämpliga delar också bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Kommunen är skyldig att också utanför sitt område på begäran av ledaren för bekämpningsarbetena ställa sina bekämpningsredskap och bekämpningsföremåden samt den personal som behövs för att använda dem till förfogande för nämnda ledare för bekämpningen av fartygskemikalieolyckor.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 18 § 3 mom., 19 § 4 mom. och 19 a § 2 mom. om ersättning för bekämpningshjälp för skador orsakade av bekämpning av fartygsoljeskador, kan den som saken gäller av statens medel få ersättning för hjälp som lämnats vid bekämpning av fartygskemikalieolyckor och för skador orsakade av bekämpningen. Den rätt som den som fått ersättning av staten har till ersättning för skadan av den som är ansvarig för skadan går över till staten i den utsträckning som ersättning har betalats.

30 §

Tillsynen över iakttagandet av denna lag och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den ankommer på sjöfartsverket, Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna.

På sjöfartsverket ankommer, utöver vad som föreskrivs i 4, 5, 5 a och 5 b §, att övervaka iakttagandet av de bestämmelser som i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av den utfärdats om fartyg, deras konstruktion, utrustning, bemanning, användning och anmälningskyldighet.

Finlands miljöcentral svarar för övervakningen av fartygsutsläpp inom Finlands territorialvatten. De regionala miljöcentralerna skall, utöver vad som bestäms i 12 § 1 mom., övervaka att hamnarna har i 14, 21 och 26 § angivna lämpliga anordningar för mottagning av avfall från fartyg.

Gränsbevakningsväsendet, polisen, tullen, havsforskningsinstitutet och försvarsmakten är skyldiga att inom sina verksamhetsområden delta i övervakningen och på begäran ge övervakningsmyndigheterna handräckning. Sjöfartsverket är skyldigt att ge Finlands miljöcentral och den regionala miljöcentralen handräckning i de övervakningsuppgifter som avses i 3 mom.

31 §

Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten, sjöfartsverket, havsforskningsinstitutet, polisen, länsstyrelsen och vägverket är skyldiga att på begäran ge behövlig handräckning till de myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor. Om bekämpningen kräver det, skall de nämnda myndigheterna, allt efter sin bekämpningsberedskap, snabbt vidta behövliga åtgärder redan innan begäran om handräckning har framställts.

Myndigheterna för bekämpning av fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor och i 1 mom. nämnda myndigheter skall i samråd under ledning av den regionala miljöcentralen utarbeta en plan för samarbetet vid bekämpningen av skador som avses i 19 och 27 b §. Planen fastställs av miljöministeriet.

Genom förordning föreskrivs om innehållet i och utarbetandet av samarbetsplanen. Miljöministeriet fastställer dock den regionindelning som skall tillämpas i planeringen och förordnar den regionala miljöcentral som svarar för utarbetandet av planen.

33 §

Ändring i beslut som sjöfartsverket fattat med stöd av 4 § och Finlands miljöcentral med stöd av 6 § eller 19 § 1 mom. får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 2 . så att den också täcker samarbete vid
Den plan som avses i 31 § 2 mom. skall bekämpning av fartyskemikalieolyckor.
inom två år från lagens ikraftträdande ändras

Helsingfors den 17 mars 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Miljöminister *Satu Hassi*

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979) 6 §, 12 § 1—3 mom., 13 § 1 och 3 punkten, 14 § 2 mom., 16 § 3 mom., 17 §, 19 § 1—3 mom., 30, 31 och 33 § dessa lagrum sådana de lyder, 6 §, 12 § 1 och 3 mom., 13 § 1 och 3 punkten, 14 § 2 mom., 15 och 17 §, 19 § 1—3 mom. samt 30 och 33 § i lag 204/1987, 12 § 2 mom. och 16 § 3 mom i lag 739/1985 och 31 § i nämnda lagar, samt fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 739/1985, nya 2 och 3 mom., varvid nuvarande 2 mom., det ändrade 3 mom. och nuvarande 4 mom. blir 4-6 mom., samt till lagen en ny 27 b § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Om ett fartyg på finskt vattenområde sjunker, stöter på grund, springer läck, får maskinfel eller annars råkar i en situation med risk för vattens förorening, kan *vatten- och miljöstyrelsen* beträffande fartyget eller dess last förordna om vidtagande av sådana räddnings- eller andra åtgärder som den anser nödvändiga för förhindrande eller begränsning av föroreningen. Innan åtgärder vidtas skall *vatten- och miljöstyrelsen* underhandla med *sjöfartsstyrelsen*, fartygets ägare, det bärgningsbolag som mottagit bärgningsuppdrag och representanter för försäkringsgivarna, om det kan ske utan menligt dröjsmål.

Vatten- och miljöstyrelsen kan med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 1 mom. förordna om vidtagande av åtgärder som avses i gällande internationella avtal, som ingåtts av Finland, för förhindrande eller begränsning av vattens förorening även utanför finskt vattenområde.

12 §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av oljeskador, förorsakade av fartyg (fartygsoljeskador) ankommer på miljöministeriet. *Vatten- och miljöstyrelsen* skall allmänt organisera och utveckla bekämpningen av oljeskador. *Vatten- och miljödistriktet* styr och övervakar organiserandet av den bekämpning av fartygsoljeska-

Föreslagen lydelse

6 §

Om ett fartyg på finskt vattenområde sjunker, stöter på grund, springer läck, får maskinfel eller annars råkar i en situation med risk för vattens förorening, kan *Finlands miljöcentral* beträffande fartyget eller dess last förordna om vidtagande av sådana räddnings- eller andra åtgärder som den anser nödvändiga för förhindrande eller begränsning av föroreningen. Innan åtgärder vidtas skall *Finlands miljöcentral* underhandla med *sjöfartsverket*, fartygets ägare, det bärgningsbolag som mottagit bärgningsuppdrag och representanter för försäkringsgivarna, om det kan ske utan menligt dröjsmål.

Finlands miljöcentral kan med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 1 mom. förordna om vidtagande av åtgärder som avses i gällande internationella avtal, som ingåtts av Finland, för förhindrande eller begränsning av vattens förorening även utanför finskt vattenområde.

12 §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av oljeskador, förorsakade av fartyg (fartygsoljeskador) ankommer på miljöministeriet. *Finlands miljöcentral* skall allmänt organisera och utveckla bekämpningen av oljeskador. *Den regionala miljöcentralen* styr och övervakar organiserandet av den bekämpning av fartygsoljeska-

Gällande lydelse

dor som enligt utfärdade *stadganden* ankommer på kommunen samt på ägarna av hamn, industri- eller lagerinrättning eller varv. *Distriktet* deltar vid behov i bekämpningen.

Kommun skall inom sitt område sörja för bekämpningen av fartygskador på det sätt som *stadgas* i denna lag. Kommun skall för detta ändamål ha en *av kommunfullmäktige godkänd* plan för bekämpning av fartygskador, om detta inte med hänsyn till de lokala förhållandena är uppenbart onödigt, samt en därtill utsedd myndighet, som inom kommunens område svarar för *organisierandet* och *ledandet* av bekämpningen. Kommun kan *överenskomma* om att *sköta* bekämpningen av fartygskador i samarbete med annan kommun eller med *ägare* av hamn, inrättning eller varv, som avses i 14 §.

Kommunens plan för bekämpning av fartygskador skall *underställas vatten- och miljödistriktet*. *Planer som överskrider den kostnadsgräns som miljöministeriet har bestämt skall dock underställas vatten- och miljöstyrelsen.*

13 §

De myndigheter för oljeskadebekämpning som avses i denna lag är

1) *vatten- och miljöstyrelsen,*

3) *vatten- och miljödistriktet samt*

14 §

Närmare bestämmelser om anordningar och förnödenheter som nämns i 1 mom. samt om deras mängder utfärdas av *vatten- och miljöstyrelsen*, med beaktande av trafiken i hamnen och särskilt antalet tankfartyg som anlöper hamnen och övriga omständigheter som inverkar på risken för oljeskada, respektive hamns, inrättnings eller varvs ekonomiska bärkraft samt de behov som följer av bekämpningen av oljeskador som uppkommer på land.

15 §

Anses det behövt att förlägga bekämpningsredskap eller bekämpningsförnödenhe-

Föreslagen lydelse

dor som enligt utfärdade *bestämmelser* ankommer på kommunen samt på ägarna av *en* hamn, *en* industri- eller lagerinrättning eller *ett* varv. *Den regionala miljöcentralen* deltar vid behov i bekämpningen.

Kommunen skall inom sitt område sörja för bekämpningen av fartygskador så som *föreskrivs* i denna lag. Kommunen skall för detta ändamål ha en plan för bekämpning av fartygskador, om detta inte med hänsyn till de lokala förhållandena är uppenbart onödigt, samt en därtill utsedd myndighet som inom kommunens område svarar för *organiseringen* och *ledningen* av bekämpningen. Kommunen kan *komma överens* om bekämpningen av fartygskador i samarbete med *en* annan kommun eller *ägaren* av *en* hamn, *en* inrättning eller *ett* varv, som avses i 14 §.

Kommunens plan för bekämpning av fartygskador skall *tillställas den regionala miljöcentralen för fastställelse.*

13 §

De myndigheter för oljeskadebekämpning som avses i denna lag är

1) *Finlands miljöcentral,*

3) *den regionala miljöcentralen, samt*

14 §

Närmare bestämmelser om anordningar och förnödenheter som nämns i 1 mom. samt om deras mängder utfärdas av *miljöministeriet*, med beaktande av trafiken i hamnen och särskilt antalet tankfartyg som anlöper hamnen och övriga omständigheter som inverkar på risken för oljeskada, respektive hamns, inrättnings eller varvs ekonomiska bärkraft samt de behov som följer av bekämpningen av oljeskador som uppkommer på land.

15 §

Anses det behövt att förlägga bekämpningsredskap eller bekämpningsförnödenhe-

Gällande lydelse

ter på ställen som nämns i 14 § i större mängd än vad som ägaren av hamn, inrättning eller varv skäligen kan åläggas anskaffa eller att förlägga sådana på andra än dylika ställen, ombesörjs anskaffningarna av vatten- och miljöstyrelsen på statens vägnar.

Kostnaderna för anskaffningarna kan ersättas ur oljeskyddsfonden på det sätt som stadgas i lagen om oljeskyddsfonden.

Bekämpningsredskap och bekämpning-förnödenheter som anskaffats kan av vatten- och miljöstyrelsen överlåtas till sjöfartsstyrelsen, försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller annan statlig myndighet, en kommun eller ägaren av hamn, inrättning eller varv som avses i 14 §. Mottagaren är skyldig att sörja för förvaringen och underhållet av redskapen och förnödenheterna samt för att dessa vid behov utan dröjsmål skall kunna användas för bekämpning av oljeskador.

16 §

Föreslagen lydelse

ter på ställen som nämns i 14 § i större mängd än vad som ägaren av en hamn, en inrättning eller ett varv skäligen kan åläggas anskaffa eller att förlägga sådana på andra än dylika ställen, sköter Finlands miljöcentral anskaffningarna på statens vägnar.

Kostnaderna för anskaffningarna kan ersättas ur oljeskyddsfonden på det sätt som anges i lagen om oljeskyddsfonden.

Bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter som anskaffats kan Finlands miljöcentral överlåta i den regionala miljöcentralens, sjöfartsverkets, försvarsmaktens, gränsbevakningsväsendets eller någon annan statlig myndighets ägo eller besittning, eller i en kommuns eller en i 14 § avsedd hamn-, inrättnings- eller varvsägares besittning. Mottagaren är skyldig att sörja för förvaringen och underhållet av redskapen och förnödenheterna samt för att dessa vid behov utan dröjsmål skall kunna användas för bekämpning av oljeskador.

16 §

Avgift för mottagning av fartygsgenererat oljehaltigt avfall bärs upp hos varje fartyg som anlöper hamnen, oavsett om fartyget avlämnar avfall i hamnen eller inte. Avgiften kan ingå i den hamnavgift som bärs upp hos fartygen. Den andel av avgiften som bärs upp för mottagningen av fartygsgenererat avfall och som ingår i hamnavgiften skall anges. Avgiften kan graderas beroende på fartygstyp och fartygets storleksklass, men storleken får inte vara beroende av hur mycket avfall fartyget avlämnar i hamnen. Nedsättning på avgiften kan beviljas, om fartyget använder anordningar eller metoder eller sådant högklassigt bränsle som gör att den mängd oljehaltigt avfall som fartyget avlämnar i hamnen är mindre än vanligt.

Avgift för mottagningen av fartygsgenererat oljehaltigt avfall bärs dock inte upp hos sådana fartyg som sjöfartsverket med stöd av 27 a § 3 mom. har befriat från förpliktelser att avlämna fartygsavfall.

Närmare föreskrifter om ovan i 1 och 2 mom. nämnda anordningar utfärdas av miljöministeriet sedan det hört vederbörande myndigheter.

Miljöministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om de anordningar som avses i 1 och 4 mom.

Gällande lydelse

17 §

Vatten- och miljödistriktet kan utfärda bestämmelser om skyldighet för ägare av ovan i 14 § nämnda hamnar, inrättningar eller varv att beträffande tankfartyg vidta förebyggande åtgärder för förhindrande av oljeskador, såsom utläggning av länsor och ordnande av vakthållning.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd, skall vatten- och miljöstyrelsen förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen eller, vid förhinder för denne, av den högsta befälspersonen som har jour eller beredskapstur i den kommun där kretsalarmeringscentralen för samarbetsområdet för brand- och räddningsväsendet är belägen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan vatten- och miljöstyrelsen i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena bestämma annat.

I de fall som nämns i 1 mom. ställer vatten- och miljöstyrelsen behövlig personal samt behövliga redskap och förnödenheter till förfogande för ledaren för bekämpningsarbetena. I dessa fall är kommunen och den i 14 § nämnda ägaren av hamn, inrättning eller varv skyldig att också utanför sitt område på förordnande av ledaren för bekämpningsarbetena ställa sina bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter samt den personal som behövs för att använda dem till förfogande för nämnda ledare.

Vatten- och miljödistriktet deltar vid behov i att ordna rengöring av stränder vid bekämpningen av oljeskador som nämns i 1 mom.

Föreslagen lydelse

17 §

Den regionala miljöcentralen kan utfärda bestämmelser om skyldighet för ägare av ovan i 14 § avsedda hamnar, inrättningar eller varv att beträffande tankfartyg vidta förebyggande åtgärder för förhindrande av oljeskador, såsom utläggning av länsor och ordnande av vakthållning.

19 §

Har en fartygsoljeskada uppkommit eller föreligger det risk för sådan på öppen fjärd, skall Finlands miljöcentral förordna om bekämpning och tillsätta en ledare för bekämpningsarbetena. Om skadan inträffat eller risk för skada föreligger annanstans inom flera kommuner eller om skadan eller risken är så stor att kommunen inte skäligen kan åläggas att ensam sörja för bekämpningsarbetena, leds bekämpningsarbetet av den regionala brandchefen. Om bekämpningsarbetet härvid blir långvarigt eller det annars finns särskilda skäl därtill, kan Finlands miljöcentral i fråga om ledaren för bekämpningsarbetena bestämma annat.

I de fall som nämns i 1 mom. ställer Finlands miljöcentral behövlig personal samt behövliga redskap och förnödenheter till förfogande för ledaren för bekämpningsarbetena. I dessa fall är kommunen och den i 14 § avsedda ägaren av en hamn, en inrättning eller ett varv skyldig att också utanför sitt område på förordnande av ledaren för bekämpningsarbetena ställa sina bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter samt den personal som behövs för att använda dem till förfogande för nämnda ledare.

Den regionala miljöcentralen deltar vid behov i bekämpningen av en oljeskada som avses i 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 b §

Den högsta ledningen och övervakningen av bekämpningen av miljöskador, förorsakade av fartyg inom Finlands territorialvatten på grund av andra farliga ämnen än olja (fartygskemikalieolyckor) ankommer på miljöministeriet. Finlands miljöcentral skall allmänt organisera och utveckla bekämpningen av fartygskemikalieolyckor. Den regionala miljöcentralen deltar vid behov i organiserandet

av bekämpningen och i bekämpningsarbetet.

Kommunen är skyldig att på begäran ge handräckning till den myndighet som bekämpar fartygskemikalieolyckor. Om bekämpningen av skadan kräver det, skall den kommunala myndigheten allt efter sin bekämpningsberedskap, snabbt vidta behövliga åtgärder redan innan begäran om handräckning har framställts.

Vad som i 13, 15, 18, 19 och 19 a § föreskrivs om bekämpningen av fartygsoljeskador gäller i tillämpliga delar också bekämpningen av fartygskemikalieolyckor.

Kommunen är skyldig att också utanför sitt område på begäran av ledaren för bekämpningsarbetena ställa sina bekämpningsredskap och bekämpningsförnödenheter samt den personal som behövs för att använda dem till förfogande för ledaren för bekämpningen av fartygskemikalieolyckor.

Med avvikelse från vad som i 18 § 3 mom., 19 § 4 mom. och 19 a § 2 mom. föreskrivs om ersättning för bekämpningshjälp för skador orsakade av bekämpning av fartygsoljeskador, kan den som saken gäller av statens medel få ersättning för hjälp som lämnats vid bekämpning av fartygskemikalieolyckor och för skador orsakade av bekämpningen. Den rätt som den som fått ersättning av staten har till ersättning för skadan av den som är ansvarig för skadan går över till staten i den utsträckning som ersättning har betalats.

30 §

Den allmänna tillsynen över iakttagandet av denna lag och av stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den ankommer på vatten- och miljöstyrelsen och distriktsförvaltningen under den. Sjöfartsstyrelsen övervakar dock iakttagandet av 3-5 och 9 §§ samt av de stadganden och bestäm-

30 §

Tillsynen över iakttagandet av denna lag och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den ankommer på sjöfartsverket, Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna.

På sjöfartsverket ankommer, utöver vad som föreskrivs i 4, 5, 5 a och 5 b §, att

Gällande lydelse

melser som har utfärdats med stöd av dem.

31 §

I de ärenden som avses i denna lag är polisen, försvarsmakten, gräns-bevakningsväsendet, länsstyrelserna, tullverket, väg- och vattenbyggnadsverket samt havsforskningsinstitutet inom sina verksamhetsområden skyldiga att delta i övervakningen och att på begäran ge sjöfartsstyrelsen och de myndigheter som handhar oljeskadebekämpning behövlig handräckning. Sjöfartsstyrelsen är på motsvarande sätt skyldig att ge de myndigheter handräckning som handhar oljeskadebekämpning. Om bekämpningen av oljeskada kräver det, skall de nämnda myndigheterna, allt efter sin bekämpningsberedskap, snabbt vidta behövliga åtgärder redan innan begäran om handräckning framställts. Angående det tillvägagångssätt som skall tillämpas vid anhållan om och givande av handräckning samt om samarbete mellan myndigheterna kan statsrådet utfärda närmare bestämmelser.

Myndigheterna för oljeskadebekämpning och andra i 1 mom. nämnda myndigheter skall under ledning av respektive länsstyrelse utarbeta en plan för samarbetet vid bekämpningen av oljeskador som avses i 19 §. Länsstyrelserna kan också avtala om utarbetande av en gemensam plan för två eller flera län. Planen fastställs av miljöministeriet

Föreslagen lydelse

övervaka iakttagandet av de bestämmelser som i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av den utfärdats om fartyg, deras konstruktion, utrustning, bemanning, användning samt om anmälningsskyldighet.

Finlands miljöcentral svarar för övervakningen av fartygsutsläpp inom Finlands territorialvatten. De regionala miljöcentralerna skall, utöver vad som bestäms i 12 § 1 mom., övervaka att hamnarna har i 14, 21 och 26 § angivna lämpliga anordningar för mottagning av avfall från fartyg.

Gränsbevakningsväsendet, polisen, tullen, havsforskningsinstitutet och försvarsmakten är skyldiga att inom sina verksamhetsområden delta i övervakningen och på begäran ge övervakningsmyndigheterna handräckning. Sjöfartsverket är skyldigt att ge Finlands miljöcentral och den regionala miljöcentralen handräckning i de övervakningsuppgifter som avses i 3 mom.

31 §

Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten, sjöfartsverket, havsforskningsinstitutet, polisen, länsstyrelsen och vägverket är skyldiga att på begäran ge behövlig handräckning till de myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor. Om bekämpningen kräver det, skall de nämnda myndigheterna, allt efter sin bekämpningsberedskap, snabbt vidta behövliga åtgärder redan innan begäran om handräckning har framställts.

Myndigheterna för bekämpning av fartygsoljeskador och fartyskemikalieolyckor och i 1 mom. nämnda myndigheter skall i samråd under ledning av den regionala miljöcentralen utarbeta en plan för samarbetet vid bekämpningen av skador som avses i 19 och 27 b §. Planen fastställs av miljöministeriet. Genom förordning föreskrivs om innehåll

Gällande lydelse

sedan ministeriet inhämtat vatten- och miljöstyrelsens utlåtande.

33 §

Ändring i ett beslut av sjöfartsstyrelsen med stöd av 4 § eller av vatten- och miljöstyrelsen med stöd av 6 § eller 19 § 1 mom. får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

let i och utarbetandet av samarbetsplanen. Miljöministeriet fastställer dock den regionindelning som skall tillämpas i planeringen och utser den regionala miljöcentral som skall svara för utarbetandet av planen.

33 §

Ändring i beslut som sjöfartsverket fattat med stöd av 4 § eller Finlands miljöcentral med stöd av 6 § eller 19 § 1 mom. får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 2.

Den plan som avses i 31 § 2 mom. skall inom två år från lagens ikraftträdande ändras så att den också täcker samarbete vid bekämpning av fartyskemikalieolyckor.
